

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Diff. 3. Respondetur Objectionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

ducta evidenter ex duabus de fide duo spectari possunt *modo* formalitas conclusionis, & innitentia principio quæ sunt eadem; sic sumpta tertia illa propositio, non est de fide. Deinde potest sumi prout propositio est, sic non respiciet Præmissas, erit de fide, adeoque æquæ certa ac Præmissæ. Ex eo autem quod illa propositio ut conclusio est, non sit de fide, sequitur intentum conclusionis, plus tribuentis præmissis, quam conclusioni. Diffusè hæc tractata vide, ubi de formali fidei.

Quod verò addit Arriaga Deum, amare hominem propter gratiam, & tamen gratiam non magis amat homine, id habet multa difficilia. Imprimis quia cum gratia non sit capax amoris amicitiae, utpote incapax redamationis, hoc ipso homo, qui huius est capax amoris, erit amabilior: jam autem comparatæ inter se propositiones, possunt habere gradum, magis certæ vel minus certæ. Deinde posset quis dicere, quod Deus non amet hominem propter gratiam tanquam propter motivum, sed quod hunc amorem exerceat, non independenter à gratia & quod gratia sit signum amoris. Denique negaret alius, quod gratia in suo genere non magis ametur quam homo: quia gratia est in entitate supernaturalis, quia plures gradus bonitatis participat, & cætera similia.

PROBARI solet 3. Quia Præmissæ demonstrationis vel sunt immediatæ vel mediatæ, si sunt mediatæ, ergo sunt clariiores & evidentiores conclusionem, sunt enim principia lumine naturæ nota, & ex hoc excessu evidentiae, vocantur lumine naturæ nota. Si autem Præmissæ sunt mediatæ, ergo tamen clariiores conclusionem, quia propinquiiores lumini, hoc est principis per se evidentibus.

DIFFICULTAS III.

Respondetur Objectionibus.

OBJICIT 1. Arriaga. Si majore esset evidentia Præmissarum & certitudo, quam conclusionis, hæc majoritas in eo esset, quia si intellectus negare deberet aut præmissas aut conclusionem, potius negaret conclusionem, sed hoc falsum est: formetur enim hic syllogismus Deus est summa veritas, sed Deus revelavit se esse summam veritatem; Ergo est summa veritas: in quo syllogismo non præligeret intellectus potius negare conclusionem, cum iidem termini, qui sunt in præmissa, ponantur in conclusione.

RESPONDETUR. Quod non præligeret intellectus negare illam conclusionem quam præmissam, accipiendo conclusionem prout propositio est; præligeret tamen, prout non nisi conclusio est.

INSTAT 1. Idem. Quando ex propositione universali inferitur particularis conclusio, non

est magis dispositus intellectus ad negandam conclusionem quam negandam universalem, & ita si sum certus quatuor currere, & in quatuor includi duos, quomodo non ero certus, eadem certitudine, duos currere.

RESPONDETUR. Intellectum magis esse dispositum ad negandam conclusionem particularem ut conclusio est, seu ut assensus ex connexionem cum tertio est, quam ad negandam universalem, quamvis non sit dispositus, ad absolute negandam illam particularem, ut illa particularis conclusio, propositio est. Deinde quia assensus ad quatuor, est hoc ipso formaliter assensus, etiam ad duo, hinc non magis assentitur quis ad quatuor, quam etiam ad duo: jam autem, quia non ex hoc ipso quia aliquis assentitur præmissis, assentitur in illis etiam conclusioni, ut conclusio est, cum illa requirat assensum specie distinctum, ideo adhuc relinquitur locus, ut intellectus magis possit assentiri Præmissis.

INSTAT 2. Idem. Intellectus evidentissime cognoscit, duo aliqua esse idem uni tertio, ac esse idem inter se: Ergo & æquæ evidenter cognoscit Præmissas, involventes idem inter se, ac conclusionem involventem, idem ubi tertio.

RESPONDETUR. Æquæ quidem evidenter cognoscit intellectus idem uni tertio, & idem inter se, si idem uni tertio sit objectum quod noscitur, quia utrumque erit principium, adeoque lumen naturæ, sed si cognoscat propter idem uni tertio, hoc ipso cognitum propter illud principium, non erit æquæ evidens, quia non erit ipsum illud lumen, sed participans de illo.

INSTARI potest 3. Deus in probabili sententia, ex creaturis immediate cognitis, cognoscit seipsum, & tamen falsum est quod Deus perfectius cognoscat creaturas, quam cognoscat seipsum; Ergo etiam licet assentiamur conclusioni propter Præmissas, tanquam propter medium, falsum erit illas evidentiores esse.

RESPONDETUR. Creatura capax est imperfectionis in suis modis noscendi, incapax Deus, hinc quamvis tribuamus Deo quod se noscat ex creaturis, noscit tamen seclusis imperfectionibus: imperfectio autem esset, si evidentius nosset Deus creaturas, quam seipsum.

OBJICITUR 2. ex Tannero (quidquid sit si ve hæc sit mens illius ut vult Arriaga, si ve non, ut vult Oviedo) saltem quando intellectus habet unam Præmissam certam & evidentem, aliam probabilem, vel certam quidam sed obscuram, tunc conclusio erit certior probabili Præmissa & evidentior illâ obscurâ. Antecedens probatur. Quia intellectus eam quam potest certitudinem & evidentiam sectatur, ergo si in una Præmissa invenit certitudinem & evidentiam, in alia verò non, tunc relicta illâ defectibili Præmissa, sectabitur non nisi illam clariorem & evidentior.

RESPON-

RESPONDET Arriaga. Tunc intellectus uno motivo relicto sectatur evidentius motivum, quando illa motiva & argumenta sunt diversa: & ita quando Samaritani crediderunt in Christum, jam non propter dicta Samaritanæ, sed propter dicta ipsiusmet Christi relicto illo debiliore argumento, hoc est verbis Samaritanæ, arripuerunt fortius hoc est dicta Christi. Ceterum quando ex duobus motivis fit unum argumentum, non potest intellectus uno motivo partiali relicto arripere aliud, jam enim hoc ipso non esset assensus iste Conclusionis ut Conclusio est, siquidem ex duobus Præmissis non procederetur.

OBJICITUR III. Ex Oviedo Objectum Conclusionis identificatur cum objecto utriusque Præmissæ, Ergo æquè evidens & necessarium est objectum Conclusionis ac utraq; Præmissa, aliàs de eodem objecto possent verificari duo Contradictoria, idemq; objectum v.g. & esset evidens ut octo, & non esset evidens ut octo.

RESPONDETUR. Objectum Conclusionis est identificatum cum objecto Præmissarum, ita ut non habeat æquè immediatè conjunctam sibi rationem assentiendi, hoc est evidentiam, Concl: Antec: Objectum Conclusionis est identificatum cum objecto Præmissarum, ita ut æquè immediatè conjunctam sibi habeat rationem assentiendi, Nego Antecedens & Consequentiam. Vel certe transito antecedente, Distinguo Consequens. Ergo æquè necessarium est objectum Conclusionis quæ Conclusio est Nego Consequentiam, Ergo æquè necessarium objectum Conclusionis quæ propositio est, Transeat.

ADD O Ulterius, Unum idemq; objectum, ex diversitate motivorū, nunc evidentius nunc inevidentius esse posse; & ita Deum dari, est inevidens, si id propter revelationem credam, evidens autem est, si id demonstrativè sciam.

INSTAT Idem. Eo ipso quod quis assentitur Præmissis, assentiri debet Conclusioni. Ergo eadem determinatione, qua assentitur Præmissis, est determinatus ad assentiendum objecto Conclusionis, Ergo eandem ulterius Conclusio, quam & Præmissa, habet evidentiam: nam hæc evidentia, est istud determinativum.

RESPONDETUR Distinguendo I. Consequens, Ergo eadem determinatione, & ex iisdem Principiis, & æquè immediatè orta, qui assentitur Præmissis, assentiri debet Conclusioni, Nego Consequentiam: eadem determinatione, sed ex diversis principiis, & non æquè immediatè orta Transeat Consequentia & nego utramq; Consequentiam ulteriorem.

OBJICITUR IV. Si Conclusio esset inevidentior Præmissis & incertior, sequitur Syllogismum secundum, qui assumit Conclusionem præcedentis, pro Præmissa, esse priori inevidentior: rursus sequitur Syllogismum qui assumit pro Præmissa Conclusionem 2di Syllogismi, esse inevidentior, & sic deveniendum tandem erit ad Conclusionem, quæ sit omnino incerta.

RESPONDETUR. Conclusionem quō plus recedit à Principiis Primis, esse inevidentior, nunquam tamen deveniendum est, ad jam omnino incertam. Majoritas enim & Minoritas in certitudine sunt accidentia & affectiones quædam, veluti Substantiæ cujusdam, hoc est ipsius Certitudinis. Sicut ergo mutatis accidentibus, non est necesse mutari Substantiam, ita diminuta majoritate certitudinis, non est necesse ipsam Substantiā certitudinis minui, adeoq; deveniri ad talem, quæ jam non sit certa. Illustrari hoc potest instantia, desumpta ex sententia illorum, qui censent intra eandem speciem, posse esse perfectiorem & imperfectiorem animam, sicut enim supposita hac sententia, non est venire ad animam rationalem tam imperfectam, quæ non sit rationalis, ita diminuta certitudine, non est necesse venire ad talem, quæ jam non sit certa. Illustrari item posset in hac sententia, quæ admittit specificam distinctionem Angelorum, & alios aliis esse perfectiores vel imperfectiores, sicut enim si Deus procederet in producendis Angelis, semper & semper imperfectiorem producendo, tamen non deveniretur ad talem producendum, qui jam non esset Angelus: ita nec deveniretur ad Conclusionem, quæ jam non sit certa, etiamsi procedatur per deductas Consequentias semper ad minus certam.

OBJICITUR V. Causa necessaria tribuit effectui, eam omnem perfectionem quam habet. Præmissa sunt causa Conclusionis, eaq; necessaria, Ergo Conclusioni tribuent Præmissa, eandem perfectionem, adeoq; evidentiam.

RESPONDETUR Communiter, causam univocam necessariam, tribuere effectui omnem suam perfectionem, sed non causam æquivocam: est autem Præmissa, causa æquivoca per ordinem ad Conclusionem. Causa enim æquivoca est, quæ non producit sibi similem effectum, Præmissa autem quæ est principium, cum non producat aliud principium, sed Conclusionem, ideo Præmissa Causa æquivoca erunt Conclusionis.

OBJICITUR VI. Plures subsunt rationes assentiendi Conclusioni quam Præmissis, Ergo.

RESPONDETUR. Evidentiam non desumit ex pluralitate motivorū, sed ex majori claritate objecti: major autè claritas est in Præmissis, quia illæ vel sunt ipsum lumen vel proximius quid luminis.

OBJICITUR VII. Præmissa sunt tanquam media, Conclusio tanquam finis, Præmissa sunt tanquam instrumenta, Conclusio tanquam effectus, Ergo cum præ mediis excellat finis, & præ instrumentis effectus, evidentior etiam erit Conclusio præ præmissis.

RESPONDETUR. In aliquo quidem assimilari Conclusionem eum finem, quia sicut finis terminat, ita & Conclusio; sed habent in hoc disparitatem, de quō est questio: nec enim à Conclusionem accipit lumen Præmissa nec primò movet, ut primò movet finis. Consequenter poterit esse inevidentior, tanquam remotior à lumine &c.

† T t

QVÆ.